

รายงานผลการตรวจติดตามภาพรวมรายโครงการ
โครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
เพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญด้านปัญหาเสพติด ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ รอบที่ ๒ (Monitoring/Evaluation)
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน
(ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)

๑. หลักการ และเหตุผล

กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบด้านแผนการ
สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด โดยใช้แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ และเป็นหน่วยงานสนับสนุนแผนการสร้างพลังสังคมและพลังชุมชน
เอาชนะยาเสพติด โดยการส่งเสริมการรวมตัวของทุกภาคส่วน รวมถึงสถานประกอบกิจการเป็นพลังแผ่นดิน และ
ใช้พลังแผ่นดินดำเนินการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เริ่ม
ดำเนินการโครงการโรงงานสีขาว ซึ่งกำหนดเกณฑ์ให้สถานประกอบกิจการที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการ
ตามข้อกำหนด ๘ ข้อ โดยผลการดำเนินการที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการฯ มีสถานประกอบกิจการเข้าร่วม
โครงการโรงงานสีขาว ๕๗,๕๔๘ แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง ๕,๙๖๑,๕๙๙ คน และดำเนินการผ่านเกณฑ์โรงงานสีขาว
ได้รับเกียรติบัตร ๓๘,๑๐๑ แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง ๓,๗๗๒,๙๒๓ คน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงแรงงาน ได้พัฒนาเกณฑ์การดำเนินงานโครงการโรงงานสีขาวเข้าสู่
ระบบมาตรฐานโดยการจัดทำมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ (มยส.) เพื่อ
เป็นเครื่องมือและกระบวนการตรวจประเมินที่เป็นไปตามหลักปฏิบัติสากล ซึ่งมีข้อกำหนดสำหรับดำเนินการ
๖ หัวข้อหลัก ๒๓ ตัวชี้วัด คือ ๑) การบริหารการจัดการ ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัด ๒) คณะทำงาน ประกอบด้วย
๓ ตัวชี้วัด ๓) การประกาศประชาสัมพันธ์ รณรงค์ต่อต้านและให้ความรู้ ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ๔) มาตรการเฝ้าระวัง
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ๕) มาตรการช่วยเหลือและให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาใน
สถานประกอบกิจการ ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ๖) การติดตามและประเมินผล ซึ่งจะต้องนำข้อกำหนดมาตรฐานการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการไปพัฒนาในสถานประกอบกิจการต่อไป ประกอบด้วย
๒ ตัวชี้วัด ทั้งนี้ มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ มีเพียงระดับเดียวเท่านั้น
โดยสถานประกอบกิจการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว มีกำหนดอายุ ๓ ปี และก่อนครบกำหนด ๖ เดือน
หากประสงค์จะต่ออายุการรับรองมาตรฐานจะต้องได้รับการตรวจประเมินใหม่

จากเกณฑ์การประเมินดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถาน
ประกอบกิจการ เป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มความเข้มข้นของการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
แผนการดำเนินการตามเกณฑ์ ๘ ข้อ ของโครงการโรงงานสีขาว ซึ่งกระทรวงแรงงานตระหนักและเห็นความสำคัญ
เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาระบบจัดการด้านยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้
แรงงานให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป จึงได้นำเกณฑ์มาตรฐานการจัดทำระบบฯ มาใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ สำหรับเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้ปัญหาเสพติดแพร่ระบาดเข้าไปในสถานประกอบกิจการ

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้นายจ้าง ลูกจ้างนำมาตราฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปพัฒนาในสถานประกอบกิจการ

๒.๓ เพื่อขยายผลมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการสู่สถานประกอบกิจการ นิคมอุตสาหกรรม และกลุ่มผู้ประกอบการค้า

๓. เป้าหมาย และวิธีการดำเนินงาน

เป้าหมาย สถานประกอบกิจการนำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปพัฒนาในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๘,๐๐๐ แห่ง (กทผ. ๒,๕๐๐ แห่ง ส่วนภูมิภาค ๕,๕๐๐ แห่ง)

วิธีดำเนินงาน ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก ดังนี้

๓.๑. กิจกรรมพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการโรงงานสีขาวเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๒. กิจกรรมเสริมองค์ความรู้แก่บุคลากรกรม เพื่อให้สามารถนำไปส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการจัดทำระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ

๓.๓. กิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการตามข้อกำหนดมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยผ่านสื่อต่างๆ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๔. กิจกรรมพัฒนาสถานประกอบกิจการสู่มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ

๔. ผลสัมฤทธิ์ของงานและตัวชี้วัด

๔.๑ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

สถานประกอบกิจการมีระบบการจัดการด้านยาเสพติด โดยปฏิบัติตามคัลลิ่งตามข้อกำหนดมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง และผู้ประกอบการ ลูกจ้าง มีส่วนร่วมในกระบวนการป้องกัน ใฝ่ระวัง มิให้ยาเสพติดแพร่ขยายเข้าสู่สถานประกอบกิจการ ช่วยเหลือดูแลลูกจ้างที่ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพและให้โอกาสกลับเข้าทำงาน ซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR)

๔.๒ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

จำนวนสถานประกอบกิจการที่นำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการไปพัฒนาในสถานประกอบกิจการ ไม่น้อยกว่า ๘,๐๐๐ แห่ง

เชิงคุณภาพ

จำนวนสถานประกอบกิจการที่มีมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง (พื้นที่กรุงเทพมหานคร ๖๒๕ และส่วนภูมิภาค ๑,๓๗๕ แห่ง)

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด และ ๑๐ พื้นที่ในกรุงเทพมหานคร

๖. งบประมาณ

๑๕,๕๔๗,๓๐๐ บาท (สิบห้าล้านห้าแสนสี่หมื่นเจ็ดพันสามร้อยบาทถ้วน)

๗. ความสำคัญของเรื่อง (ระบุนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง)

รัฐบาลประกาศนโยบายเร่งด่วนที่จะเร่งดำเนินการในปีแรก โดยกำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ คือ ลดปัญหาเสพติดให้ได้ภายใน ๑ ปี และทุกฝ่ายต้องทำงานแบบบูรณาการเป็นระบบ และลดความรุนแรงได้ร้อยละ ๘๐ และได้จัดทำยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจเร่งแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และกำหนดกลยุทธ์สำคัญที่จะดำเนินการ คือ ๗ แผน ๔ ปรับ ๓ หลัก ๖ เร่ง โดยเน้นการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด และบรรจุโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการของกระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) เป็นโครงการสำคัญตามนโยบายรัฐบาล (Flagship Projects)

๘. ผลการดำเนินงานโครงการ

ผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ซึ่งหน่วยรับผิดชอบในส่วนกลาง ได้แก่ กลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ๑๐ พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด ดำเนินการ จำนวน ๔ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม	เป้าหมาย (ส่วนกลาง/ภูมิภาค)	ผลการดำเนินงาน (ส่วนกลาง/ภูมิภาค)	ร้อยละ
๑. รมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้สถานประกอบกิจการจัดทำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ	๒๐,๐๐๐ แห่ง (๖,๒๕๐/๑๓,๗๕๐)	๒๑,๓๘๘ แห่ง (๖,๘๒๕/๑๔,๕๖๓)	๑๐๖.๙๔ (๑๐๙.๒๐/๑๐๕.๙๑)
๒. จัดอบรม ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการจัดทำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ	๘,๙๙๐ คน (๑,๕๕๐/๗,๔๔๐)	๙,๙๙๑ คน (๑,๘๑๓/๘,๑๗๘)	๑๑๑.๑๓ (๑๑๖.๙๖/๑๐๙.๙๒)
๓. ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการสมัครเข้าร่วมจัดทำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๘,๐๐๐ แห่ง (๒,๕๐๐/๕,๕๐๐)	๙,๑๙๕ แห่ง (๒,๗๓๒/๖,๔๖๓)	๑๑๔.๙๔ (๑๐๙.๒๘/๑๑๗.๕๑)
๔. ตรวจสอบประเมินในสถานประกอบกิจการจนกระทั่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	๒,๐๐๐ แห่ง (๖๒๕/๑,๓๗๕)	๒,๔๐๖ แห่ง (๖๓๗/๑,๗๖๙)	๑๒๐.๓๐ (๑๐๑.๙๒/๑๒๘.๖๕)

จากการตรวจติดตามของคณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานในรอบ Monitoring/Evaluation พบว่าหน่วยรับตรวจทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สามารถดำเนินงานตามโครงการฯ ได้เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดทุกกิจกรรม ส่งผลให้สถานประกอบกิจการได้รับการณรงค์ ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้จัดทำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๒๑,๓๘๘ แห่ง นายจ้างลูกจ้าง ได้รับการจัดอบรมชี้แจงเกี่ยวกับการจัดทำระบบ มยส. จำนวน ๙,๙๙๑ คน โดยมีสถานประกอบกิจการสมัครเข้าร่วมจัดทำระบบ มยส. จำนวน ๙,๑๙๕ แห่ง ลูกจ้าง ๑,๒๙๙,๙๘๖ คน และผ่านการตรวจประเมินตามเกณฑ์ มยส. จำนวน ๒,๔๐๖ แห่ง ลูกจ้าง ๕๐๕,๘๔๐ คน ซึ่งสถานประกอบกิจการที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ จะต้องจัดทำระบบ มยส. ตามข้อกำหนดมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๖ หัวข้อหลัก ๒๓ ตัวชี้วัด โดยมีคณะทำงานตรวจประเมินมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ซึ่งประกอบด้วยสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ผู้แทนสาธารณสุขจังหวัด เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นเลขานุการ เข้าตรวจประเมินฯ จนกระทั่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้ง ๖ ข้อ และได้คะแนนรวมตั้งแต่ ๕๐ คะแนนขึ้นไป) เมื่อสถานประกอบกิจการที่เข้าร่วมโครงการผ่านการตรวจประเมินแล้ว หน่วยรับตรวจ จะนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองรับรองมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการระดับจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการ โดยมีสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นเลขานุการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อรับรองผลการตรวจประเมินฯ ซึ่งหน่วยรับตรวจจะได้จัดทำใบประกาศเกียรติคุณ และจัดทำพิธีมอบใบประกาศฯ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practice) ในการจัดการด้านยาเสพติดแก่สถานประกอบกิจการ เป็นการเชิดชูเกียรติ ตลอดจนกระตุ้นเตือนใจให้สถานประกอบกิจการอื่นดำเนินการตามกรอบแนวคิดดังกล่าวต่อไป

๙. ผลการตรวจติดตามเพื่อจัดการความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

ในการตรวจติดตามเพื่อประเมินผลการจัดการความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยรับตรวจของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานในประเด็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญมากที่สุดและอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของการดำเนินโครงการ สรุปผลภาพรวมได้ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง ด้านแนวทางการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกัน (Key Risk Area) ต่อการไม่เป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วม อันเนื่องมาจากการขาดการประสานการดำเนินงานระหว่างภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จอย่างยั่งยืนของแผนงาน/โครงการ (K2) **เรื่อง** สถานประกอบกิจการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานได้ทำการตรวจประเมินผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้แก่หน่วยรับตรวจในประเด็นดังกล่าว ซึ่งผลการประเมินการจัดการความเสี่ยงเปรียบเทียบจังหวัดต่าง ๆ เป็นดังนี้

- ความเสี่ยงเรื่อง สถานประกอบกิจการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟติดในสถานประกอบกิจการ

เขต	จังหวัด	ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ประเมินจากการตรวจรอบ Project and Progress Reviews				ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ประเมินจากการตรวจรอบ Monitoring and Evaluation			
		ยอมรับ ได้	เฝ้า ระวัง	เร่งรัด จัดการ	จัดการ โดยเร็วที่สุด	ยอมรับ ได้	เฝ้า ระวัง	เร่งรัด จัดการ	จัดการ โดยเร็วที่สุด
ส่วนกลาง	สรพ. ๑ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๒ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๓ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๔ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๕ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๖ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๗ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๘ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๙ (กทม.)		✓			✓			
	สรพ. ๑๐ (กทม.)		✓			✓			
๑	นนทบุรี		✓			✓			
	ปทุมธานี		✓			✓			
	พระนครศรีอยุธยา		✓			✓			
	สระบุรี		✓			✓			
๒	ชัยนาท		✓			✓			
	ลพบุรี		✓			✓			
	สิงห์บุรี		✓			✓			
	อ่างทอง		✓			✓			
๓	ฉะเชิงเทรา		✓			✓			
	นครนายก		✓			✓			
	ปราจีนบุรี		✓			✓			
	สมุทรปราการ		✓			✓			
	สระแก้ว		✓			✓			
๔	กาญจนบุรี		✓			✓			
	นครปฐม		✓			✓			
	ราชบุรี		✓			✓			
	สุพรรณบุรี		✓			✓			
๕	ประจวบคีรีขันธ์		✓			✓			
	เพชรบุรี		✓			✓			
	สมุทรสงคราม		✓			✓			
	สมุทรสาคร		✓			✓			
๖	ชุมพร		✓			✓			
	นครศรีธรรมราช		✓			✓			
	พัทลุง		✓			✓			
	สุราษฎร์ธานี		✓			✓			

เขต	จังหวัด	ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ประเมินจากการตรวจรอบ Project and Progress Reviews				ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ประเมินจากการตรวจรอบ Monitoring and Evaluation			
		ยอมรับ ได้	เฝ้า ระวัง	เร่งรัด จัดการ	จัดการ โดยเร็วที่สุด	ยอมรับ ได้	เฝ้า ระวัง	เร่งรัด จัดการ	จัดการ โดยเร็วที่สุด
		๗	ระนอง		✓			✓	
	พังงา		✓			✓			
	ภูเก็ต		✓			✓			
	กระบี่		✓			✓			
	ตรัง		✓			✓			
๘	นราธิวาส		✓			✓			
	ปัตตานี		✓			✓			
	ยะลา		✓			✓			
	สงขลา		✓			✓			
	สตูล		✓			✓			
๙	จันทบุรี		✓			✓			
	ชลบุรี		✓			✓			
	ตราด		✓			✓			
	ระยอง		✓			✓			
๑๐	บึงกาฬ		✓			✓			
	เลย		✓			✓			
	หนองคาย		✓			✓			
	หนองบัวลำภู		✓			✓			
	อุดรธานี		✓			✓			
๑๑	นครพนม		✓			✓			
	มุกดาหาร		✓			✓			
	สกลนคร		✓			✓			
๑๒	กาฬสินธุ์		✓			✓			
	ขอนแก่น		✓			✓			
	มหาสารคาม		✓			✓			
	ร้อยเอ็ด		✓			✓			
๑๓	ยโสธร		✓			✓			
	ศรีสะเกษ		✓			✓			
	อำนาจเจริญ		✓			✓			
	อุบลราชธานี		✓			✓			
๑๔	ชัยภูมิ		✓			✓			
	นครราชสีมา		✓			✓			
	บุรีรัมย์		✓			✓			
	สุรินทร์		✓			✓			
๑๕	เชียงใหม่		✓			✓			
	แม่ฮ่องสอน		✓			✓			
	ลำปาง		✓			✓			
	ลำพูน		✓			✓			

เขต	จังหวัด	ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ประเมินจากการตรวจรอบ Project and Progress Reviews				ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ประเมินจากการตรวจรอบ Monitoring and Evaluation			
		ยอมรับ ได้	เฝ้า ระวัง	เร่งรัด จัดการ	จัดการ โดยเร็วที่สุด	ยอมรับ ได้	เฝ้า ระวัง	เร่งรัด จัดการ	จัดการ โดยเร็วที่สุด
๑๖	เชียงใหม่		✓			✓			
	น่าน		✓			✓			
	พะเยา		✓			✓			
	แพร่		✓			✓			
๑๗	ตาก		✓			✓			
	พิษณุโลก		✓			✓			
	เพชรบูรณ์		✓			✓			
	สุโขทัย		✓			✓			
	อุตรดิตถ์		✓			✓			
๑๘	กำแพงเพชร		✓			✓			
	นครสวรรค์		✓			✓			
	พิจิตร		✓			✓			
	อุทัยธานี		✓			✓			

จากการประเมินค่าดัชนีความเสี่ยงของโครงการในจังหวัดต่าง ๆ ในการลงพื้นที่รอบแรก (Project and Progress Reviews) ของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานได้กำหนดค่าดัชนีความเสี่ยงอยู่ในระดับเฝ้าระวังทุกเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร และทุกเขตตรวจราชการ เนื่องจากเห็นว่าถึงแม้ว่าบางจังหวัดได้รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดอย่างชัดเจนแล้ว เช่น มีการรณรงค์ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ แก่สถานประกอบกิจการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินงานตามระบบ มยส. แผ่นพับ โปสเตอร์ สติกเกอร์ ป้ายไว้นิล การเผยแพร่ผ่านทางสถานีวิทยุ การจัดนิทรรศการ การจัดกิจกรรมสอดแทรกหรือเชิญชวนนายจ้าง ลูกจ้าง ทุกครั้งในการอบรมประชุมชี้แจงต่าง ๆ ที่เป็นภารกิจของหน่วยงานโดยเน้นการบูรณาการร่วมกับการตรวจแรงงาน มีการจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เช่น การจัดส่งเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ เข้ารับการอบรมการจัดทำระบบ มยส. การจัดอบรมนายจ้าง ลูกจ้างผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเพื่อชี้แจงให้เห็นความสำคัญรวมทั้งผลกระทบ ข้อดี ข้อเสียในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ และส่งเสริมให้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ รวมถึงการประสานการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในสถานประกอบกิจการ เช่น คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ คณะกรรมการลูกจ้าง คณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัยฯ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) และการติดตามประเมินผลในการให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะการจัดทำระบบ มยส. อย่างไรก็ตาม การตรวจราชการรอบ Project and Progress Reviews เป็นช่วงระยะเวลาที่หน่วยรับตรวจดำเนินการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งการที่จะบรรลุผลสำเร็จตามเกณฑ์ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ คือ สถานประกอบกิจการที่สมัครเข้าร่วมการจัดทำระบบ มยส. ของโครงการต้องผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นเกณฑ์ตามมาตรฐานสากลและมีขั้นตอนการดำเนินงานค่อนข้างมาก ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามผลลัพธ์ และวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงการจัดการกับประเด็นความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานจึงได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทาง/ มาตรการจัดการความเสี่ยงแก่หน่วยรับตรวจ คือ

๑. การพัฒนาเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการเป็นเรื่องสำคัญ จึงได้ให้หน่วยรับตรวจประสานงานกับภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเพื่อร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ มยส.

๒. ขอให้หน่วยรับตรวจ ได้แก่ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด มอบหมายเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้าไปทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ติดตามชี้แจง และให้คำแนะนำแก่สถานประกอบกิจการที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ เกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินงานตามเกณฑ์ มยส. จนกว่าจะผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานได้ลงพื้นที่ติดตามประเมินผลการจัดการความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจรอบที่ ๒ (Monitoring and Evaluation) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ/มาตรการจัดการความเสี่ยงของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานที่ได้ให้ไว้แก่หน่วยรับตรวจในรอบ Project and Progress Reviews พบว่าหน่วยรับตรวจได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ดังจะเห็นได้จากการประสานงานกับภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเพื่อร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ มยส. เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองรับรองมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการนั้น หน่วยรับตรวจได้ประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ รวมทั้งขอความร่วมมือกับภาคเอกชนในการเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ เช่น นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม คณะกรรมการทวิภาคีในสถานประกอบกิจการ เป็นต้น ทั้งนี้ หน่วยรับตรวจได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่พี่เลี้ยงเพื่อเข้าไปชี้แจง ติดตาม และให้คำแนะนำแก่สถานประกอบกิจการที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ เกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินงานตามเกณฑ์ มยส. จนกระทั่งผ่านการตรวจประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้การดำเนินงานสามารถบรรลุตามผลลัพธ์และวัตถุประสงค์ของโครงการ

จากผลการตรวจติดตามประเมินผล คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานจึงได้ประเมินค่าดัชนีความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจอยู่ที่ระดับยอมรับได้ ทั้ง ๑๐ เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ ๗๖ จังหวัด (รายละเอียดปรากฏตามแผนภาพ)

- ความเสี่ยงเรื่องสถานประกอบกิจการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ

ยอมรับได้
(๑.๐๐ - ๙.๐๐)
๗๖ จังหวัด
และทุกเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑๐. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

๑๐.๑ ควรมีการดำเนินการ “โครงการจังหวัดสีขาว” เพื่อให้เกิดการประสานบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของทุกภาคส่วนราชการ โดยกำหนดเป้าหมายของแต่ละส่วนราชการที่ต้องดำเนินการให้ชัดเจนเพื่อให้บรรลุผลในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานเป็นส่วนหนึ่งที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ใช้แรงงานทั้งในและนอกระบบ

๑๐.๒ โครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ เป็นโครงการที่ยกระดับจากโครงการโรงงานสีขาว ซึ่งมีการพัฒนาหลักเกณฑ์และกระบวนการประเมินที่สอดคล้องกับหลักการมาตรฐานสากลโดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งหลักเกณฑ์การประเมินมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงควรมีมาตรการจูงใจให้กับสถานประกอบกิจการที่มีความตระหนักและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการอย่างต่อเนื่อง เช่น สิทธิ ในการลดอัตรา การนำส่งเงินสมทบหากสามารถลดอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานลงได้ และ/หรือค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบ มยส. สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจแก่สถานประกอบกิจการ

๑๐.๓ ควรแบ่งเกณฑ์การตรวจประเมินฯ จำแนกตามขนาดสถานประกอบกิจการ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากสถานประกอบกิจการขนาดเล็ก ต้องใช้ต้นทุนในการบริหารจัดการสูง และการดำเนินงานมีหลายขั้นตอนเกินไป ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการ

๑๑. ความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

การตรวจราชการของกระทรวงแรงงาน ได้เชิญอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ซึ่งเป็นเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจราชการ โดยได้แสดงความคิดเห็นในภาพรวมของโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ว่าเป็นโครงการที่ดีในการส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีการจัดทำระบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการที่เป็นมาตรฐานสากล ทำให้นายจ้าง ลูกจ้าง เห็นความสำคัญในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ในส่วนของการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ อสร. บางคนปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการด้านยาเสพติดในจังหวัด จึงได้ร่วมกับผู้นำชุมชนในการอบรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชนในพื้นที่ด้วย

สรุปภาพรวมของโครงการ

โครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ เป็นโครงการที่จะช่วยลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ กระทรวงแรงงานได้ใช้แนวคิดในการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ โดยการสร้างระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ (มยส.) เพื่อเป็นเครื่องมือและกระบวนการตรวจประเมินที่เป็นไปตามหลักปฏิบัติสากลมากขึ้น จากการตรวจติดตามผลการดำเนินงานของคณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานในรอบ Monitoring and Evaluation พบว่าภาพรวมของการดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และหน่วยรับตรวจได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดการความเสี่ยง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน โดยการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่าง ๆ มีการจัดทำแผ่นพับ คู่มือ เผยแพร่เอกสาร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำระบบ มยส. แก่สถานประกอบกิจการ นอกจากนี้ยังได้มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรโดยส่งเข้า

รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจการจัดทำระบบ มยส. และนำไปขยายผลแก่สถานประกอบกิจการ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันไม่ให้ปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในสถานประกอบกิจการ รวมทั้งได้มีการพัฒนาเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ และมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้าไปทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ติดตาม ชี้แจง และให้คำแนะนำแก่สถานประกอบกิจการที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ เกี่ยวกับรายละเอียดการจัดเตรียมเอกสาร ตามเกณฑ์ มยส. จนกระทั่งผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการกลั่นกรองรับรองมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค สาธารณสุขจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัด ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ และการมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่สถานประกอบกิจการที่ผ่านการรับรองฯ จังหวัดได้ทำพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่สถานประกอบกิจการที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว

การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในการให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมแรงร่วมใจแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งลูกจ้างและนายจ้างในสถานประกอบกิจการเป็นส่วนหนึ่งของพลังแผ่นดินในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และส่งผลต่อการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญด้านปัญหายาเสพติด (ด้านการป้องกัน) ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ การจัดการด้านสภาพแวดล้อมต้นตอวงจร โดยสถานประกอบกิจการได้มีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยจัดทำระบบมาตรฐานการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการที่เป็นมาตรฐานสากล

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดของการดำเนินโครงการส่งเสริมระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ซึ่งมีหลักเกณฑ์การประเมินผลหลายหัวข้อ และมีขั้นตอนการดำเนินงานค่อนข้างมาก กระทรวงแรงงานจึงได้ให้หน่วยรับตรวจดำเนินการตามโครงการโรงงานสีขาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานประกอบกิจการที่ยังไม่ได้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ หรือยังไม่มีความพร้อมในการจัดทำระบบ มยส. ได้มีมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ และเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาเข้าสู่การจัดทำระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการต่อไป

กลุ่มงานตรวจราชการ สำนักตรวจและประเมินผล
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน
๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นายพานิช จิตรแจ่ม)
ตรวจติดตามโครงการส่งเสริมระบบการจัดการยาเสพติด
ในสถานประกอบกิจการ ณ บริษัท รัฐสีมา จำกัด จ. นครราชสีมา

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นายพีรพัฒน์ พรศิริเลิศกิจ)
ตรวจติดตามโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติด
ในสถานประกอบกิจการ
ณ บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด
อ. เชียงคำ จ. พะเยา

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นางอำมร เชาวลิต)
ตรวจเยี่ยมการดำเนินโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติด
ณ สำนักงานองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
(สำนักงานภาคเหนือตอนล่าง) อ. ศรีนคร จ. สุโขทัย

ผู้ตรวจกระทรวงแรงงาน (นางสาวพรณี ศรียุทธศักดิ์)
ตรวจติดตามโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถาน
ประกอบกิจการ ณ บริษัทภาชนะพลาสติก
อ. เมือง จ. นนทบุรี

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (ม.ล.ปยุตตริภิก สมิติ)
 ลงพื้นที่ตรวจติดตามโครงการส่งเสริมระบบการ
 จัดการยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
 บริษัท Indorama Polyester Industries Public
 Company Limited – NPT
 อ. นครชัยศรี จ. นครปฐม

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (ม.ล.ปยุตตริภิก สมิติ)
 ลงพื้นที่ตรวจติดตามโครงการส่งเสริมระบบการ
 จัดการยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
 บริษัท บางกอกรีบบเบอร์ จำกัด (มหาชน)
 อ. หนองหญ้าไซ จ. สุพรรณบุรี

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นายสุเมธ มโหสถ)
 ตรวจติดตามโครงการส่งเสริมระบบการจัดการยาเสพติด
 ในสถานประกอบกิจการ
 อ. เมือง จ. ชัยนาท